

PORADNIK DLA CZYTAJĄCYCH

WIADOMOŚCI MIESIĘCZNE O KSIĄŻKACH NOWYCH I DAWNIEJSZYCH

PODAWANE PRZEZ KSIĘGARNIĘ M. ARCTA W WARSZAWIE NOWY-SWIAT 53.

DODATEK BEZPŁATNY DO „ŚWIATA”

ECHA WIEKÓW.

Ignacy Krasicki, jeden z najliberalniejszych pisarzy naszych „wieku oświecenia”, nad drzwiami domu Pana Podstolego, jednej z najulubieńszych swoich postaci, zamieściwszy napis: *More antiquo*, nie był bynajmniej w sprzeczności z samym sobą. Wiedział bowiem doskonale, że „stary obyczaj”, rozumnie i uczciwie pojęty i stosowany, nie jest wcale zaporą dla postępu.

Przeciwnie, Krasicki, a wraz z nim cały „wiek oświecenia”, zdawał sobie dokładnie sprawę z tego, że tradycja i postęp nie przeczą sobie, lecz uzupełniają się wzajemnie, że przyszłość budować można tylko na podstawie wszechstronnej znajomości obecnego, a co za tem idzie, i przeszłego stanu narodu. Pisarze nasi wieku XVIII nie znali wprawdzie nowoczesnego wyrazu: ewolucya, ale mieli jasne wyobrażenie o tem, że bez znajomości i uświadomienia przeszłości nie użytecznego dla narodu uczynić zgola nie można.

To głębokie przekonanie stało się udziałem i późniejszych pokoleń, zagrało wszystkimi barwami tęczy w poezji romantycznej, uderzając w wielkiej improwizacji Konrada w „Dziadach” lewem skrzydłem o przeszłość, prawem o przyszłość, ku jak najdoskonalszemu zespoleniu tych dwu połów życia polskiego.

Na dwu skrzydłach można wlecieć w przestwory nieskończoności, na jednym—nigdy. To poczucie, żywe jeszcze, pomimo pewnych wahań i nieznacznych uchylań, w epoce pozytywizmu, w ostatnich dopiero czasach jęło zatracać wyrazistość swych kształtów. W naszej nie-literackiej, nie-zmyślanej, ile istotnej, głęboko przeżywanej Nie-Boskiej Komedyi z przed lat pięciu wyszedł na scenę dziejową niejeden Pankracy, urągający słowu „Ojczyzna i tam dalej”. Zdawało się niektórym, że w obliczu oczekiwanej jasnej przyszłości przekreślić można jednym zamachem przeszłość całą, odciąć ją, jak zmurszały konar. Tymczasem nie tylko doświadczenie, ale i rozum obywatelski i serce, to serce, w którym, jak mówi Wyspiański w „Weselu”, jest „Polska właśnie”, uczą nas, by nie gardzić doświadczeniem wieków, boć jedno pokolenie dźwignąć przyszłości nie zdoła; a jeśli każde z nich, niwecząc pracę poprzednich, zacznie robotę na nowo od podstaw, kiedyż sztandar na wieży załopocze?

Szaleniec tylko lub człowiek zlej woli może nas odwozić od poznania i ukochania przeszłości. Pamiętać o tem powinni wszyscy, najbardziej zaś — młodzież, przyszłość narodu.

Wykład szkolny, choćby najlepszy, nie wystarcza tu, oczywiście. Trzeba, by młodzież zbliżyła się bardziej jeszcze do epok minionych, stanęła oko w oko z przeszłością, nauczyła się obcować z nią, jak z kimś najbliższym. Ku temuż skłania się i najnowsza metodyka wykładu historii, zarówno ojczystej, jak i powszechnej, zmierzająca do tego,

by młodzież zapoznawała się z przebiegiem dziejów nie na podstawie apodyktycznego podręcznika, podającego w gotowej formie osady i wnioski, lecz drogą samodzielnej pracy umysłowej, drogą rozważań i roztrząsań źródeł historycznych.

I oto zjawila się nowa potrzeba, zarówno ze względów społeczno-narodowych, jak i naukowo-metodycznych: potrzeba ułożenia wypisów historycznych, w którychby, obok odpowiednio dobranych urywków i streszczeń monografii i całokształtów dziejopisarskich, znalazły się fragmenty roczników, kronik, dokumentów państwowych i prywatnych, dyplomów, kodeksów praw i t. d., pozwalając z całą świeżością odtworzyć rysy drogiego oblicza przeszłości.

Wyżej wskazanej potrzebie czyni zadość, w zakresie dziejów ojczystych, kilka wydawnictw, mniej może znanych, niż na to zasługują. Są one bowiem jedyne w tej dziedzinie, a ułożone z całą starannością i zrozumieniem potrzeb dorastającego pokolenia.

Jedno z nich jest dziełem pracy usilnej i rozległej wiedzy znanej popularyzatorki, ukrywającej się pod pseudonimem H. Orszy, i nosi tytuł: *Z dziejów narodu*; tymczasem wyszedł tom pierwszy, obejmujący epokę piastowską.

Dalej w swej pracy zaszły pp. Helena Witkowska i Marcelina Kulikowska, autorki wydawnictwa p. n. *Czytania historyczne* (w trzech tomach: I — epoka piastowska, II i III — epoka jagiellońska), ułożonego z równą, jak i poprzednie, starannością.

Trzecia wreszcie praca o treści analogicznej, *Polskie wypisy historyczne* p. Kamilli Chołoniewskiej (z licznymi rysunkami w tekście), obejmuje całokształt naszych dziejów i może być stosowana na niższych stopniach nauczania, zawiera bowiem, prócz urywków dzieł i źródeł historycznych, także i fragmenty literackie: ułamki powieści, wiersze i t. d.

Wszystkie trzy wydawnictwa zaspokajają w różny sposób tę samą nagłą potrzebę i powinny wejść w skład każdej biblioteczki szkolnej i domowej.

NOTATKA BIBLIOGRAFICZNA

Orsza H. *Z dziejów narodu. Wypisy i streszczenia ze źródeł i opracowań historycznych. Tom I. Okres Piastowski.* rb. 180, w opr. 2.20 i 2.40

Witkowska H. i Kulikowska M. *Z naszej historii. Czytania historyczne. Część I. Epoka piastowska.*

w 5 zeszytach po kop. 25, w opr. rb. 1.40

— Część II. Epoka jagiellońska. 2 tomy w 8 zeszytach po kop. 30, w opr. tom po rb. 1.40

Chołoniewska K. *Wypisy historyczne polskie dla klas niższych szkół średnich, z licznymi rysunkami.*

rb. 1.20, w opr. rb. 1.30 i rb. 1.60

Książki i wydawnictwa, podawane w „Poradniku”, są do nabycia w księgarni M. ARCTA w Warszawie.

NOWE KSIĄŻKI.

Ważniejsze wydawnictwa z miesiąca marca i kwietnia r. b.

Teologia, dzieła treści religijnej.

Fouard Ks. G. Święty Paweł i jego prace misyjne, tłumaczył ks. J. Bromski 2 t. 4 —

Filozofia, psychologia, estetyka, etyka, krytyka.

Arystoteles ze Stagiry. Organon, pierwszy traktat. —50

— Kategorie, z oryginału greckiego przełożył Dr. W. Wąsik.

Carlyle Tomasz. Pracuj i nie trać otuchy, wiazanka myśli o istotnych wartościach życia, przełożył A. Strzelecki, z portretem autora. „Księgi życia i ducha”. 1.20

Piękny, podniosły zbiór „Ksiąg życia i ducha” zbogacił się o jedno jeszcze dzieło niepospolite, dzieło prawdziwie europejskiej sławy. Tomasz Carlyle, znakomity pisarz szkocki, autor cennego dzieła „Bohaterowie i kult bohaterstwa”, przyswojonego niegdyś i naszej literaturze, zbyt dobrze znany jest inteligentnej publiczności, ażeby należało dłużej o nim mówić. Co zaś do niniejszego dzieła, jest to doskonale ułożony zbiór myśli, ujęty w kilka rozdziałów („Pracuj”, „Nie trać otuchy”, „Mężowie i bohaterowie”, „Błędne drogi i cele”, „Milczenie”), i to ułożony tak umiejętnie, że daje nam pełny obraz całokształtu pojęć moralno-filozoficznych wielkiego autora. Jest to jedna z tych książek, które nie wystarcza raz przeczytać od deski do deski, do których powraca się nieustannie, zwłaszcza w ciężkich chwilach życia, by zczepnąć stamtąd krynicznej wody żywota, balsamu na niezagojone rany serca. W dzisiejszych zwłaszcza czasach powszechnego upadku ducha taka właśnie książka, siejąca w wyjąłowaną glebę współczesności ziarna mocy i radości, jest rzeczą jak najbardziej na czasie. A powodzenie jej na Zachodzie jest wprost niebywałe: w Niemczech np. rozeszło się jej w krótkim okresie czasu 150,000 egzemplarzy. Na czasie też zapewne będzie i u nas, boć my, bardziej niż kto inny, potrzebujemy pokrzepienia.

Cielecki Dr. W. M. Pomysły filozoficzne w hymnach Rig-Vedy. 2,50

Marti V. G. Ze świata wewnętrznego. Rozmyślenia, z oryg. hiszpańskiego przełożyła Iz. Lutosławska. —40

Mutermilch M. Idea w sztuce. Szkice estetyczne. Książki dla wszystkich. Wydanie drugie, przejrzone i poprawione. —10

Autor niniejszej książeczki, która ukazuje się już w drugim wydaniu, jest szczerym entuzystą w rzeczach sztuki. Rozpatrując stosunek nauki do sztuki, p. Mutermilch dochodzi do wniosku, że obie te dziedziny twórczości ludzkiej mają swoje źródło w dwu różnych i uzupełniających się nawzajem potęgach duchowych człowieka: myśli i uczucia. Niepodobna więc, by nauka mogła kiedykolwiek wyprzeć sztukę, zastąpić ją, uczynić ją niepotrzebną. „Nigdy — bo sztuka rodzi się z uczuć i wzruszeń, a czuć będziemy zawsze... Dopóki na ziemi żyć będzie człowiek, póty rozpalą mu będzie swe słońca — Sztuka”. Temi podniosłymi słowami kończy autor swe dziełko, pisane ze znajomością rzeczy, a przytem piękną i czystą polszczyzną.

Znaniecki Dr. Fl. Humanizm i poznanie 2,50

Poważna i źródłowa praca niniejsza, wydana staraniem i nakładem Przeglądu Filozoficznego, co samo już świadczy dodatnio o jej wartości naukowej, składa się z następujących rozdziałów: „Humanizm, jego

źródła i zadania”, „Pośredniość doświadczenia”, „Rzeczywistość, jako przedmiot myślenia”, „Myśl”, „Problemat idealizacji”, „Schemat naukowy i jego znaczenie”, „System naukowy”, „Filozofia, jako system bezwzględny”.

Prawo, nauki społeczne i handel.

Bouffał B. Teoria odpowiedzialności organów władzy administracyjnej we współczesnym prawie politycznym. —75

Frejlich J. Polskie wychodźstwo zarobkowe w obwodzie przemysłowym wst-falsko-nadreńskim. Kraków. —75

Grabski Wł. Komasa i praca kulturalna u nas. —40

Kempner St. A. Miscellanea społeczno-ekonomiczne. —60

Kosiakiewicz W. Kobieta nowoczesna, odczyt. —15

Ku uczczeniu Bolesława Ulanowskiego. Zbiór prac, wydany w 25 rocznicę jego uniwersyteckiej działalności przez profesorów i docentów wydziału prawa uniwersytetu Jagi. Kraków. 3,30

Na tom niniejszy, hołd, złożony zasłudze i nauce profesora Bolesława Ulanowskiego w 25-tą rocznicę jego działalności, złożyli się następujący członkowie wydziału prawa uniwersytetu Jagiellońskiego: Fryderyk Zoll starszy, Antoni Górski, Michał Roztworowski, Franciszek Xawery Fierich, Adam Krzyżanowski, Józef Rozenblatt, Włodzimierz Czernikowski, Stanisław Kutrzeba, Fryderyk Zoll młodszy, Józef Brzeziński, Stanisław Wróblewski, Władysław Leopold Jaworski, Władysław Wróblewski, Stanisław Estreicher.

Kuznowicz Ks. T. J. Jak organizować i prowadzić stowarzyszenia polskiej młodzieży rękodzielniczej i robotniczej 1,45

Lubecki K. X. Kardynał Puzyna, Kraków. —45

Luxenburg M. Odszkodowanie robotników. Przewodnik informacyjny, wyd. III. 1,25

Marylski A. Polityka narodowa.

Pietkiewicz Z. Stan przemysłu w Królestwie Polskim. —90

Purwin Jan. Spółki pieniężne. —20

Sorel J. Złudzenia postępu, przekł. E. Breitera, Kraków. 1,60

Stroynowski W. Ekonomika powszechna krajowa narodów, serja I: Ekonomisci polscy. Biblioteczka dzieł społeczno-ekonomicznych pod redakcją dr. Z. Daszyńskiej-Golińskiej. —50

W znanej już naszym czytelnikom „Biblioteczce dzieł społeczno-ekonomicznych”, pod redakcją dr. Zofii Daszyńskiej-Golińskiej, w jej serji I, p. n. „Ekonomisci polscy”, po Skarbkę, Supińskim, Kamińskim i Hoene-Wrońskim, znalazł uwzględnienie Waleryan Stroynowski, pisarz społeczno-ekonomiczny za czasów Stanisława Augusta, Księstwa Warszawskiego i Królestwa Kongresowego, autor kilku dzieł w tym zakresie, z których najwybitniejsze, „Ekonomika powszechna krajowa” w celniejszych ustępach, znalazło pomieszczenie w tomiku niniejszym. Prócz samego tekstu owej „Ekonomiki”, na tomik ten składają się: przedmowa, charakterystyka Stroynowskiego, oraz współczesnego mu okresu w nauce ekonomii, spis prac o Stroynowskim, spis jego dzieł ekonomiczno-społecznych, słowniczek wyrazów nie dość zrozumiałych. W druku — cztery jeszcze tomiki niniejszej serji: ks. H. Stroynowski, Nax, Kołtataj i Staszyc,

na którym seryja ta się kończy. Gdy wszystkie zostaną wydane, pomówimy obszerniej o tem wydawnictwie, ze wszelkich miar zasługującym na uznanie.

Zahorski Dr. B. O formach współzycia płciowego, ze stanowiska socjologicznego. Żyskar Ks. J. Kilka słów o poszukiwaniu chleba na obczyźnie. Wilno. —10

Historia, biografia, heraldyka, numizmatyka.

Baranowski I. T. Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym, tom XII. Prusy Królewskie, cz. I. Źródła dziejowe, tom XXIII. 2 50

Baranowski I. Biblioteka Załuskich w Warszawie. —75

Kutrzeba S. Przywilej jedneński z r. 1430 i nadanie prawa polskiego Rusi. Kraków.

Łoziński Wł. Życie polskie w dawnych czasach, illustrowane. Lwów. opr. 12—

Łubińska M. C. Sprawa dysydencka 1764—1766. Lwów. —60

Orsi P. Włochy nowoczesne, dzieje ostatnich lat stu pięćdziesięciu. 3,—

Rostworowski M. Rada Ministrów i Rada Stanu Księstwa Warszawskiego. Kraków. 1,25

Stasiak L. Rewindykacje własności nadszej. Kraków. 2,50

Wisniewski Ks. St. Moje wspomnienia, z walki kulturalnej. Poznań. 1,50

Historia i teoria literatury.

Bruchnalski W. Przyczynki do genezy „Upiora” i „Drugiej części Dziadów”. Kraków.

Ciołkosz K. Krótki rys dziejów literatury czasów najnowszych (1863 — 1910). Brody. —35

Frackiewicz M. Józef Ignacy Kraszewski w Krakowie i we Lwowie w 1867 i odczyty jego o Dancie. 1,—

Krasiński Z. Nie-Boska Komedia, ze wstępem podług Historii literatury prof. St. Tarnowskiego i objaśnieniami. „Książki dla Wszystkich” i „Biblioteczka Narodowa”.

Pragnąc w bieżącym roku jubileuszowym uprzęstąpić licznym rzeszom czytelniczym arcydzieła twórczości Zygmunta Krasińskiego, redakcja wydawnictw: Biblioteczka Narodowa i Książki dla Wszystkich, pospieszyła zamieścić je w swoich tomikach, z odpowiednimi wstępami i objaśnieniami. Tak więc wydrukowano: „Przedświt” (k. 5), „Psalm miłości” (kop. 7), „Noc letnią” (k. 12), „Poezje liryczne”, w trzech częściach, (po kop. 10), obecnie ukazuje się „Nie-Boska Komedia”, nigdy nie starzejące się arcydzieło tragizmu wszechludzkiego stosunków społecznych; niebawem zaś opuści tłocznie drukarskie „Irydion”. Inne utwory Krasińskiego: „Sen”, fragment z Nie-Boskiej Komedyi cz. I., „Trzy myśli Ligenzy”, „Dzień dzisiejszy”, „Ostatni”, „Wybór listów”, znajdują się na półkach księgarskich jeszcze w roku bieżącym.

Kwiatkowski R. Literatura perska. Literatura powszechna. Książki dla wszyst. —20

Książeczka niniejsza, oparta na najlepszych i najnowszych źródłach, stanowi jeden z tomików cyklu zarysów literatur Wschodu, opracowanego przez p. Remigiusza Kwiatkowskiego. Znalazły już tam swoje uwzględnienie: literatura arabska (kop. 30), chińska (kop. 10), egipska (kop. 15), japońska (kop. 30), indyj-

ska (kop. 15), babilońsko-assyryjska (kop. 20), obecnie zaś—perska. A że Wschód bliższy i dalszy, z racji politycznych, nie przestaje nas żywo interesować, sądzimy więc, że wydawnictwo niniejsze ukazuje się jak najbardziej na czasie.

Mickiewicz A. Poezye liryczne, cz. I ze wstępem i objaśnieniami. „Książki dla wszystkich“ i „Biblioteczka Narodowa“.—10
— Sonety krymskie, Farys, Szanfary, Almotenabbi z przedmową H. Gallego i objaśnieniami. „Biblioteczka Narodowa“, i „Książki dla Wszystkich“.—10

Utwory „oryentalistyczne“ Mickiewicza: „Sonety krymskie“ i „Farys“ uzupełnione dwoma przekładami z poetów wschodnich: „Szanfarym“ i Almotenabbi, ukazują się w „Bibliotece Narodowej“ i „Książkach dla Wszystkich“ już w ponownym wydaniu, ze wstępem i licznymi objaśnieniami. Nową publikacją w temże wydawnictwie jest „Wybór utworów lirycznych“ w czterech częściach, podzielony w następujący sposób: tomik I, obecnie ukazujący się w druku, zawiera utwory patryjotyczne i religijne, II—wiersze erotyczne, III—sztambuchowe i okolicznościowe, IV—przekłady. Każdy z tomików będzie opatrzony wstępem i objaśnieniami. W druku również—„Gaiur“ Byrona w przekładzie Mickiewicza. Dodajmy, że „Biblioteczka Narodowa“ i „Książki dla Wszystkich“ zamieściły już następujące utwory Mickiewicza: „Ballady i romanse“, „Bajki i powiastki“, „Grażynę“, „Konrada Wallenroda“.

Nagórzański Fr. Plutarch. Lwów. 1,10
Norwid Cyprian. Pisma zebrane, tom I cz. 1/2. 10,—

Prawdziwym wkładem do skarbnicy naszej literatury będzie to piękne, z wielkim smakiem i niezwykłą starannością uskutecznione wydanie pism Cypriana Norwida, dokonane przez takiego znawcę i miłośnika literatury, jakim jest Miriam (Zenon Przesmycki). Całość składać się będzie z ośmiu tomów, oraz czterech działów: 1) pisma wierszem, 2) pisma dramatyczne, 3) pisma prozą, 4) listy zebrane. Obecnie ukazał się tom pierwszy, w dwu częściach, z licznymi rysunkami Norwida na osobnych kartkach, zawierający na 1100 z górą stronicach, utwory wierszem z następujących cyklów: „Juwenilia“, „Krag ideowy“, „Harfa“ czyli liryczna i okolicznościowa część poezji, krag „Quidam“, oraz liczne, niezwykle staranne i drobiazgowo przypisy wydawcy. O całości tego niepospolitego wydawnictwa pomówimy po ukazaniu się wszystkich tomów na półkach księgarskich.

Rafałowiczówna M. Ze studyów nad Henrykiem Ibsenem dramaturgiem. 1,—

Słowacki J. Wybór listów, część II. „Książki dla Wszystkich“ Nr. 347. —35

toż: „Biblioteczka Narodowa“ Nr. 45.—25
Niepodobna dziś mówić o Słowackim w szkole, a nie wspomnieć ani słowem o jego przepięknych listach do matki, o listach, które starczą za niejednego poemat. Ten który błagał Boga o życie poetyckie, ten, który mówił, że „z życia jego poemat—dla Boga“, uczynić mógł i w samej rzeczy uczynił te swoje spowiedzi serdeczne przed tą, która mu życie dała, matkami arcydziełami. Spodziewać się można, że te pierwsze popularne wydanie listów autora „Anhellego“ do matki znajdzie szerokie rozpowszechnienie wśród rosnącego coraz bardziej grona wielbicieli poety.

Ze wspomnień o Kraszewskim w setną rocznicę jego urodzin a dwudziestą piątą zgonu. —40

Geografia, etnografia i podróże.

Gawlik Dr. M. Dzieje odkryć geograficznych. Bibl. Macierzy Polskiej Nr. 69. Lwów. —50

Smoleński Dr. J. Krajobraz polski. 2,—

Zawiliński R. Z kresów polszczyzny, wrażeń podróżnika. Kraków. 1,—

Zasłużony badacz języka ojczystego, redaktor niezmiennie pożytecznego miesięcznika p. t. Poradnik językowy, prof. Roman Zawiliński, zebrał w tomie niniejszym pięknie pisane, ciekawe i pouczające wrażenia z wędrówek po kresach polszczyzny. Tak więc składają się na tom niniejszy następujące artykuły: „Z Mazowsza pruskiego“, „Na mazurskiem pojezierzu“, „W przejeździe przez Warmię“, „Nad zatoką pucką“, „Za przesmykiem jableńskim“, „Okolo Babiej Góry“, „Na Spizu polskim“, „Jeszcze o Spizu“.

Językoznawstwo, filologia.

Drojecki L. Esperanto i jego zastosowanie w praktyce. —10

Polak we Francji. Najłatwiejszy samouczek dla osób, pragnących nauczyć w krótkim czasie czytać, pisać i mówić po francusku. —50

Zamenhof L. dr. Język międzynarodowy Esperanto, część I: gramatyka i ćwiczenia, wydanie piąte. „Książki dla Wszystkich“, —25

Piąte już wydanie niniejszego podręcznika, ułożonego przez twórcę Esperanta, dra L. Zamenhofa, świadczy o rozpowszechnianiu się u nas idei języka międzynarodowego. Dodać należy, że w wydawnictwie „Książek dla Wszystkich“ znalazło miejsce kilka książeczek esperanckich: niniejszy podręcznik dra Zamenhofa (w dwu częściach, obie części—40 kop.), jego słownik esperancko-polski (kop. 15), Leo Belmonta najłatwiejsza metoda wierszem (kop. 15), B. Grabowskiego „Słownik polsko-esperancki“ (kop. 75). A. Zakrzewskiego „Historia i stan obecny języka międzynarodowego Esperanto“ (kop. 15). Prócz tego polecamy następujące jeszcze dziełka: Leo Belmonta „Sonój Esperanta i tradukaj el poetaj polaj kaj alilandaj“, A. Grabowskiego „Słownik polsko-esperancki“ większy (rb. 1,60, w opr. rb. 2) i mniejszy (kop. 90 i rb. 1,20), „Kabe, Internacia krestomatio. Wyjątki z różnych autorów w przekładzie na język esperancki“ (kop. 45), Zb. Kamińskiego „Kurs handlowy języka międzynarodowego Esperanto, podług L. Marissiaux“ (kop. 60), A. Zakrzewskiego „Gramatyka języka Esperanto, ze składnią i przykładami“ (kop. 80), oraz tegoż „Język międzynarodowy, Historia, Krytyka, Wnioski“ (rb. 1,20).

Pedagogika, wychowanie, szkolnictwo.

Froman P. D. Z. Systematisches Lehrbuch der deutschen Sprache. II Teil. —70

Druga to już część doskonale ułożonego podręcznika do nauki języka niemieckiego, podręcznika, który łączy w sobie wykład systematyczny z prawidłami gramatyki. Wykład ten stoi w zupełności na poziomie dzisiejszych zasad metodyki nauczania języków obcych: naukę rozpoczyna p. Froman od rozmowy nauczyciela z uczniami o przedmiotach otaczających, a idąc coraz dalej i dalej, zaznajamia ich z jednej strony z bogactwem słownictwa niemieckiego, z drugiej zaś—z formami językowymi. Prawidła gramatyczne i schematy fleksji są tu niejako wywodami z ćwiczeń i rozważań uprzednich, są niejako, jak być właśnie powinno, pewnego rodzaju formułkami mnemotechnicznymi. Liczne rysunki, służące za punkt wyjścia do pogawędek, czynią ten podręcznik jeszcze pomocniejszym w użytku szkolnym.

Ohnet G. Chant du cygne avec notes explicatives et vocabulaire par N. Osterloff. Lectures choisies. —20

Jest to już dwudziesty tomik starannie ułożonego wydawnictwa „Lectures choisies“, zawierającego arcydzieła literatury francuskiej z objaśnieniami i słowniczkami francusko-polskimi dla użytku naszej młodzieży szkolnej. Poprzednie tomiki zawierały następujących autorów: Daudet, Lemaître, Maupassant, Coppeé, Carnoy, Saintine, Richebourg, Thérinet, V. Hugo, Dumas-père, Ohnet. W druku—

cały szereg dalszych zeszytów, m. innemi: Lamartine, A. de Vigny, Victor Sardou i t. d. Wydawnictwo niniejsze świadczy już teraz poważne usługi naszemu szkolnictwu.

Matematyka i nauki przyrodnicze.

Patschke St. Zasady termodynamiki. 1,20

Peterson-Kinberg W. Jak powstał wszechświat i człowiek? Czy Bóg stworzył świat z niczego? Czy pierwsi ludzie, Adam i Ewa, nie mieli przodków? 1,85

Suppantchitsch R. Podręcznik geometrii na kl. IV i V szkół średnich, przetłóm. Dr. L. Hordyński. 2,—

Willkomm Maurycy Dr. Atlas państwa roślinnego, zawierający 124 tablice kolorowane z 700 rysunkami roślin oraz 165 drzeworytów wśród tekstu szczegółowego, opracowanego przez Wł. M. Kozłowskiego. 8,00

Jeden z licznych atlasów przyrodniczych firmy M. Arcta w Warszawie, ukazuje się obecnie w ponownym wydaniu. Jak niezmiennie są te wydawnictwa pożyteczne, jak dzielnie spełniają swe przeznaczenie, o tem świadczą szybkie wyczerpywanie pierwszych nakładów. Atlas botaniczny Willkomma, przyswojony naszej literaturze przez znanego i zasłużonego popularyzatora, W. M. Kozłowskiego, zasługuje na jak najszerze rozpowszechnienie. Obszerny tom, formatu czwórki, o 200 bez mała stronicach, zamyka w sobie, prócz starannie opracowanego tekstu objaśniającego (organografia i systematyka roślin), jeszcze 124 tablice, pięknie kolorowane, a przedstawiające kilkadziesiąt gatunków najpospolitszych roślin, oraz 165 drzeworytów jednobarwnych w tekście. Całość przedstawia się prawdziwie efektownie, a dla młodych botaników jest wprost nieodzowna przy rozpoznawaniu okazów i układaniu zbiorów.

Witkowski A. Zasady fizyki tom III. Elektryczność i magnetyzm. 2,40

Wojcicki Z. Obrazy roślinności Królestwa Polskiego Zeszyt I. 1,—

Medycyna, weterynaryja, farmacja, higiena, gimnastyka.

Breyer St. Co to jest choroba i na czym powinno polegać leczenie. —45

Dr. Jaroszyński T. O metodzie psychoanalizy Freud'a. —80

Sztuki plastyczne.

Szydlowski Dr. T. O „Pochodzie“ wawelskim W. Szymanowskiego. —40

Muzyka.

Jachimecki Z. Ryszard Wagner, op. 4,50
Żeleński Wł. Nauka pierwszych zasad muzyki. 1,—

Powieści, poezye, dramaty.

Bogusławska M. Król chłopków, opowiadanie historyczne. —60

Boy Taper. Szopka Krakowska Zielonego Balonika na rok 1912. Kraków. —80

Bruner Wanda. Humor w literaturze europejskiej opr. 3,60

Farrère C. Półświatek, powieść. Kraków. 1,60

Gąsiorowski W. Pani Walewska, powieść. Lwów. 2,40

Grubiński W. Pocałunek, Uczta Baltazara i inne nowelle. Wyd. II. Kraków. 1,60

Gwiżdż F. Dobrzy Ludzie, nowele. —80

Inzbud B. Z za kulis Monte-Carlo. 1,—

Jedlicz J. Nieznanemu Bogu, poezje. 1,—
Kosiakiewicz W. Gąsiorkowski, powieść. 1,—

Książki i wydawnictwa, podawane w „Poradniku“, są do nabycia w księgarni M. ARCTA w Warszawie.

Kozicki Wł. W gaju Akademosa. Poezye i szkice krytyczne. 1,80

Kraśński Z. Irydion, dramat w 9-ciu odsłonach. Prolog i eksodos. W duchu reformy teatralnej oryginalnie pojętej, wyst. na scenie B. Feller. —80

Kraszewski J. I. Powieści historyczne, obejmujące dzieje Polski od początków do końca epoki Sasów. 29 powieści w 78 tomach. Tanie wydanie jubileuszowe w setną rocznicę, urodzin z przedm. Bronisława Chlebowskiego. Na rok 1912 cena niższa na Rb. 12,50, w opr. w płótno angielskie Rb. 19 — (poprzednie wydanie kosztowało Rb. 18— w opr. Rb. 33—). Można nabywać częściowo, płacąc w 12 ratach po Rb. 1,10, w opr. po Rb. 1,65 Tom 9—10. Masław, powieść z XI wieku 2 tomy w opr. Tom 11—12. Boleszczyce, czasy Bolesława Szczodrego 2 tomy, w opr.

Raźnie postępuje naprzód tania, jubileuszowa edycja znakomitego cyklu powieści historycznych Kraszewskiego, odtwarzających całokształt naszego życia narodowego od zamierzchłych wieków do Sasów. Obecnie wyszły już z druku czwarta i piąta powieść „Masław” (epoka zamieszek po śmierci Mieszka II) i „Boleszczyce” (panowanie Bolesława Śmiałego. Całość wydawnictwa, o którym pisaaliśmy już na tem miejscu, można nabywać bądź odrazu, bądź też ratami, na warunkach, wyżej wyszczególnionych.

Krzyżanowski A. Psyche, powieść współczesna. 1,50

Lubińska T. Historia niemoralna i inne powiaski dla dużych dzieci. 1,—

Łozińska K. Na nowiu, powieść. 1,20 — Na wiare, nowela, wyd. nowe. 1,—

Natansonówna S. Kobiecica, powieść 1,20

Nowaczyński A. Nowy Momus niewy-czerpanych meandrow, wyd. II. — 80

Piotrowska M. Poezye. 1,—

Powalski J. W słońcu, powieść. 1,20

W autorze niniejszej powieści, nieznanym jeszcze zgoła szerszej publiczności, odkrywamy ze szczerem zadowoleniem talent prawdziwy, rokujący jak najpikniejszą nadzieję. Prosta, nie wyszukana osnowa utworu: przygody i wrażenia dwóch chłopców-wyrostków, Rysia i Włodka Wapowskich, podczas wakacji na wsi, w majątku rodziców. Ale ileż w te obrazy wlał autor prawdziwej i szczerzej poezji, ileż wykazał znajomości dusz młodocianych, pączkujących myśli i uczuć dojrzewających, ileż roztoczył krajobrazów, ujętych w kształty artystyczne! I niema w tem wszystkim pożytku dla młodego człowieka, jest może dużo wpływu beletrystyki „młodej Polski” (zwłaszcza Żeromskiego i Daniłowskiego), ale przypuszczać należy, że w dalszym rozwoju swego talentu p. Powalski otrząśnie się z tych naleciałości i zostanie sobą, czego mu szczerze życzyć wypada. I to jeszcze zauważyć należy, że „W słońcu” jest jedną z tych powieści, które śmiało można dać w ręce dorastającej młodzieży.

Przyborski W. Aryanie, powieść historyczna z XVII w. 1,50

— Rycerze Barscy, 2 tomy. 1,80

Rapacki W. Hanza, powieść z XV w. — 60

Rittner T. W obcym mieście. Nowele. 1,60

Utalentowany dramaturg i nowelista zebrał w niniejszym tomie następujące utwory: „W obcym mieście”, fragment powieściowy, „Charakter, kilka słów o mej przyjaźni z Ferdynandem”, „Sezon”, „Zagadka”, „Zegar”, „Rozmowa z Elżbietą”, „Złoto”, „Chłopy”, „Serce Kory, baletnicy”, „O człowieku, który się uczył kłamać”, „Familia”, „Cezar”, „Z piekła” (Lift-Boy, Théâtre Paré, Akacya). Oryginalnie pomyslane, ujmujące przedmiot zawsze w sposób niezwykle, świadczą one o wybitnych uzdolnieniach autora.

Rodziejewiczówna M. Joan. VIII 1—12, wyd. II, powieść. 1,0

Rosny J. H. Aine. Osaczona, powieść. 1,20

Rożycki Z. Sen o szczęściu, poezye VII. 1,20

Sienkiewicz H. Na marne. Na jasnym brzegu. 1,—

Sobieski St. Szachownica Kościuszki, powieść historyczna. —60

Szekspir W. Dzieła dramatyczne, tom III 1. — i —75

Tetmajer-Przerwa K. Legenda Tatr. 3,—

Tokarzewski Sz. Katorżnicy, obrazki syberyjskie. 1,—

Urbański i Łazarewicz R. Pamiętniki pokrzywdzonej córki. — 60

Zapolska G. O czem się nie mówi? powieść współczesna, wyd. II. 1,50

— Szmat życia, 2 tomy. 1,50

Zbierzchowski H. Piosenki kabaretowe wraz z tekstem muzycznym. Poezye. —80

Żmijewska E. Młodzi, powieść. 1,60

Rozległy szmat życia rozłożyła przed nami w niniejszej powieści utalentowana autorka „Płomyczka” i „Dol”, i to życia jak najbardziej współczesnego, odtworzyła młode pokolenie dzisiejsze, wykazała nam, co ono czuje i myśli zarówno w sprawach społeczno-politycznych, jak i filozoficznych-moralnych. Wywiodła przytem na scenę mnóstwo postaci, plastycznie zarysowanych. Powieść czyta się z prawdziwym zaciekawieniem.

Żuławski J. Wianek mirtowy. Dramat w 4-ach aktach, wyd. II. Lwów. 1,80

Życka L. Rzeczy bajeczne, poezye. Wilno. —50

Książki dla młodzieży.

Gustawicz i Wyrobek. Księga wynalazków, przygód i podróży. 5,—

Lazarusówna F. Złoty pokój. — 60

Umiński W. Pałace wiszące, Badyłarka, Wiewiórka, Strojnisia wilga, Krawiec, Trzcinia, Remiz, Mysi królik, Ciernik, Pajak wodny, Chrości. Zajmuj. czytanki przyrodnicze. — 12

„Pałacami wiszącymi” nazywa tu zasłużony popularyzator wiedzy przyrodniczej, p. Władysław Umiński, kunsztowne gniazdko niektórych drobnych ssących (mysz-badyłarka, wiewiórka), ptaszków (strojnisia-wilga, krawiec, trzcinia, remiz, mysikrólik), rybek (ciernik, kołuszk), owadów (pajak wodny, chrości). Treść ciekawa i pouczająca oraz liczne ilustracje czynią tę książeczkę, stanowiącą 135-ty zeszyt pięknej kolekcji „Zajmujących czytanek”, zajmującą i pożyteczną.

Rolnictwo, leśnictwo, ogrodnictwo, hodowla, gospodarstwo kobiece.

Albinowska J. Oszczędną gospodyni — 80

Brzeziński J. Uwagi ogólne o produkcji sadowniczej i handlu owocami. 1,—

Brzozowski St. Osty w letargu. Broszura, poświęcona sprawom ogrodnictwa polskiego. —50

Kostecki Dr. E. Krótki zarys uprawy wysadków buraczanych. —30

Ostrowski R. Jak rozpoznać dobrą dojkę —25

Rościszewski Wł. Uprawa jęczmienia browarnego. —60

Sokołowski St. Hodowla lasu. 3,20

Technologia.

Łempicki M. O wodzie artezyjskiej i studniach wierconych. —45

U OBCYCH.

I. Nowości literatury francuskiej.

a) Filozofia.

Faguet E. Initiations philosophiques. fr. 2.—
Gillouin R. La Philosophie de M. Henri Bergson. fr. 3.50

b) Historia.

Chuquet A. 1812. La Guerre de Russie notes et documents. fr. 7.50
Lavişse E. Souvenirs. fr. 3.50
Lecomte L.-H. Napoléon et le monde dramatique. fr. 15.—
Rousset, Leut.-Colonel 1871. La Commune à Paris et en Province (Février — Mai). fr. 5.—
Warnod A. Le vieux Montmartre, texte et dessins. fr. 3.50
Welschinger H. Bismarck, 1815 — 1898. fr. 5.—

c) Literatura.

Claretie L. Histoire de la Littérature française, 900 — 1910. Tome V: Les contemporains (1900 — 1910). fr. 7.50
Coquiott G. Le vrai J.-K. Huysmans. fr. 3.50
Faguet E. La Prose française des origines à nos jours. fr. 4.50
— Rousseau contre Molière. fr. 3.50
Longnon H. Pierre de Ronsard. Essai de biographie. fr. 8.—
Mercereau A. La littérature et les Idées nouvelles. fr. 3.50
Sarrou A. La Jeune-Turquie et la Révolution. fr. 3.50
Strowski F. Tableau de la littérature française au XIX-me siècle. fr. 3.50

d) Sztuki piękne.

Grappe G. Claude Monet. fr. 7.50

e) Powieści.

Acker P. Les deux cahiers, roman. fr. 3.50
Bazin R. Davide Birot, roman. fr. 3.50
Lichtenberger A. Petite Madame, roman. fr. 3.50
Maupassant, Guy de. Misti, nouvelles inédites. fr. 3.50
Morian J. Le Tournant, roman. fr. 3.50
Rosny J.-H. (Ainé). La Mort de la Terre, roman. fr. 3.50
Willy. Lélie, fumeuse d'opium, roman inédit. fr. 3.50

f) Poezye.

Banville, Th. de. Choix de poésies. fr. 3.50

II. Nowości literatury niemieckiej.

a) Filozofia.

Schopenhauer A. Sämtliche Werke, 2 Bd.: Die Welt als Wille und Vorstellung, 2 Bd. mr. 8.—

b) Historia.

Herrmann A. Der Aufstieg Napoleons. Krieg und Diplomatie vom Brumaire bis Lunéville. mr. 14.—
Kittel R. Geschichte des Volkes Israel. Zweite vollständig umgearbeitete Auflage. Bd. I. mr. 16.—
Klein-Hattingen O. Geschichte des deutschen Liberalismus. 2 Bd.: von 1871 bis zur Gegenwart. mr. 6.50
Wahl A. Geschichte des europäischen Staatensystems im Zeitalter der französischen Revolution und der Freiheitskriege 1789-1815. mr. 9.—

c) Literatura.

Herzog W. Heinrich von Kleist, sein Leben und sein Werk. mr. 7.50

Jacoby G. Herder als Faust. Eine Untersuchung. mr. 7.—
 Warschauer A. Heinrich Heine in Posen. mr. 2.—
 Witkowski G. Die Entwicklung der deutschen Literatur seit 1830. mr. 2.—
 Wolff Julius. Sämtliche Werke. 1 Bd. Der Raubgraf. Eine Geschichte aus dem Harzgau (1—2 Liefg.) jede Lfg. mr. 0.40

NA SŁOŃCE.

Zatęsknili już do słońca zamknięci w ciasnych murach miast mieszkańcy. W chwili, gdy to piszemy, jeszcze mroźne podmuchy warzą krew w żyłach, pędzą po niebie ołowiane chmury, śniegiem syją w oczy. Ale jeszcze roześmiej się do ziemi i ludzi. I pociągną mieszczuchy za rogatki, gdzie drzew bodaj kępa, trawnika okrajec, skiba pachnącej chleba roli.

Alle najwięcej cieszą się z nadchodzącej wiosny dzieci i młodzież. One najbardziej potrzebują ruchu i swobody wśród bezkresnej przestrzeni, ich pobladłe twarzyczki zdają się prosić o szerszy oddech, o świeże, balsamione powietrze.

I spełniają się marzenia młodociane. Zaroiły się pola i lasy od działy miejskiej, gromkim krzykiem okazującej swą radość z odzyskanej swobody, od rojnych grup młodzieży szkolnej, pod kierownictwem nauczycieli podpatrującej tajemnice przyrody.

Przyjemne z pożytecznym — oto hasło wycieczek wiosennych, których promienne wspomnienia pozostaną w sercach na długo... Dalej więc, z zieloną blazanką przez ramię, z siatką na owady w ręce, z lekkim tobołkiem na plecach, zanurzcie się w ocean zieleni, zgubcie się w gąszczu drzew, posłuchajcie, jak bije serce matki-ziemi w kiełkowaniu zbóż, w troskliwych zabiegach jaskółek o wyżywienie potomstwa, w szmerze strumyka, w cykaniu świerszczów polnych. Miejsce oczy szeroko otwarte na wszystko, uczucie się kochać i poznawać ową wielką księgę przyrody, która nie dla każdego jest otwarta.

Trzeba chcieć ją otworzyć. To zadania ułatwią wam podane poniżej książki i książeczki, podręczniki i atlasiki, które młodociany przyrodnik-turysta powinien brać z sobą na wycieczki, bądź też mieć w domu pod ręką, na swoim stole, obok pudełek i skrzynek z zbiorami, obok zielnika, akwaryum i terarium.

NOTATKA BIBLIOGRAFICZNA.

Arctówna M. Grzyby jadalne i trujące, praktyczne wskazówki dla zbierających, według H. Blüchera, cz. I. Wydanie II, z 6 rys. w tekście i 32 tablic kolor. kop. 50
 — Grzyby jadalne i trujące, wedł. Blüchera, cz. II z 32 tabl. kolor. kop. 50
 — Etykiety do zielnika, zawierające 1230 nazw roślin. kop. 25
 — Botanika na przechadze, 16 tablic kolorowych z rysunkami 159 roślin pospolitszych i z tekstem objaśniającym, cz. I i II. kop. 60
 — Wskazówki do zbierania roślin i układania zielnika, z 45-ma rysunkami. kop. 20
 — Kwiaty wiosenne w polu, lesie i ogrodzie. kop. 15
 Arct-Golczewska M. Rośliny kwiatowe, opis 116 gatunków krajowych dziko rosnących z ich rysunkami na 32 tablicach barwnych i 16 czar. nych, podług H. Blüchera. kop. 50
 — Rośliny europejskie, atlas botaniczny. 3.20
 — Rośliny wiosenne, 174 barwne rośliny na 40 rozciągniętych tablicach, wedł. niemieckiego oryginału H. Schumachera. 2.00
 — Wiosna i inne obrazki z natury, z rycinami. kop. 70
 Czerwinski K. Kolekcjonowanie zwierząt, metody naukowe, z 41 rysunkami kop. 40

Dyakowski B. Z naszej przyrody, obrazy z życia zwierząt i roślin, wydanie drugie. 5.00
 — Nasz las i jego mieszkańcy, wydanie II, rozszerzone i uzupełnione. 2.80
 — Wskazówki do hodowli motyli oraz urządzania zbiorów, z 17 rysunkami. kop. 15
 M.-A.-G. Ptaki, atlasik kieszonkowy z 32 tabl. barwnymi i opisami, według O. M. Kisch. k.50
 Ptaki, 32 tablice barwne z szczegółowymi opisami. kop. 50
 Ptaki śpiewające, atlasik kieszonkowy, 97 rysunków kolorowych. kop. 40
 Atlasik ryb, kieszonkowy, 12 tablic kolorowych oraz tekst objaśniający. kop. 50
 Motyle, atlasik kieszonkowy, 129 rysunków kolorowych. kop. 40
 Owady, atlasik kieszonkowy, 129 rysunków kolorowych. kop. 40
 Atlasik botaniczny, kieszonkowy. kop. 40
 Rośliny tatrzańskie i alpejskie, atlasik kieszonkowy, 96 rysunków kolorowych. kop. 40
 Atlasik minerałów, kieszonkowy, 12 tablic kolorowych oraz tekst objaśniający. kop. 50
 Wł. U. Motyle, wskazówki do zbierania krajowych motyli, poczwerek i gasienic oraz do urządzania zbiorów amatorskich, z 4 tabl. kolorowanymi i 7 rysunkami w tekście. 80
 Rudnicka Z. J. dr. Na łonie przyrody. 1.20

CUDZOZIEMCY O POLSCE I O POLAKACH.

Z ostatnich czasów mamy do zanotowania kilka ciekawych dzieł, pisanych przez cudzoziemców, a dotyczących Polski i Polaków. Wymienimy z nich najważniejsze:

Dr. Wiktor Nicaise wydał (z przedmową M. Welschinger'a) rozprawę p. t. „Allemands et Polonais; w Nowym-Yorku wyszła monografia M. Moniki Gardner p. n. „Adam Mickiewicz, the national poet of Poland”; wreszcie we Wrocławiu ukazało się dzieło Ericha Missalka p. t. „Geschichte Polens” (z ilustracjami).

Nie omieszkaamy i nadal notować na tem miejscu objawów interesowania się naszym losem na Zachodzie.

Z PRASY.

— Wydawany pod umiejętnym kierownictwem p. Marji Bujno-Arctowej tygodnik dla najmłodszych czytelników, *Moje Pisemko*, zazna- czył w składających się na kwartał I r. b. 13 zeszytach swą wielką żywotność starannym i niezwykle urozmaiconym doбором utworów i artykułów. Z pośród prac dłuższych zwracają na siebie najbardziej uwagę: niezwykle oryginalna powieść fantastyczna Katarzyny Fay Dewey, p. t. „Lud gwiazdny”, w przekł. p. A. Zylbersztajnowej, dalej żywa, zajmująca, wybornie zastosowana do pojęć dziecięcych powieść z „życia dzieci” redaktorki, p. t. „Bożenka”, powiastki fantastyczne (M. Chełmońskiej „Klaspik” i R. Z. S. „Królewna bajeczka, cudowne ziele”), przyrodnicze (B. Dyakowskiego „Jak wróble upominały się o jedzenie”, obyczajowe (O. Potworowskiej „Kieszka Helusi”, „W obrobie siostrzyckiej”), piękne wierszyki, artykułki pouczające, komedijki („Wieszcza lalek”), wspomnienia historyczne, rozrywki, zajęcia, szarady, łamigłówki anegdoty i t. d. Z nie mniejszą starannością redaguje p. M. Bujno-Arctowa pismo dla starszej młodzieży p. t. *Nasz Świat*, który w tymże okresie czasu zamieścił cały szereg ciekawych i pouczających utworów, jako to: Gustawa le Rouge'a „Niewidzialni” (dalszy ciąg drukowanej w r. z. powieści „Wieżień na Marsie”, która obudziła tak wielkie zaciekawienie), powieść p. E. Jezierskiego p. t. „Regalia kró-

lewskie”, „Dwa przyjaciele, opowiadanie z czasów rewolucji francuskiej”, niezwykle interesujące opowiadanie z czasów napoleońskich p. t. „Przygody Almanzora”, komedijka p. M. Bogusławskiej p. t. „Wiec córek”, doskonałe opowiadania z życia pająków B. Dyakowskiego p. t. „Przyjaciel Franka”, a poza tem długi szereg prac powieściowych (między innemi „O cudach elektryczności”) i t. d. Dość należy, że oba pisma: *Moje Pisemko* i *Nasz Świat*, sprawiły swym czytelnikom miłą niespodziankę, przesławszy im w upominku piękny „Album napoleoński” z sześciu kartonów na pięknym papierze (portrety, sceny dziejowe). Poza tem *Nasz Świat* w miesięcznym dodatku bezpłatnym zamieścił interesującą powieść z 1812 roku Edmunda Jezierskiego p. t. „Potomek Hetmański” (w 3 tom.).

— Ukazał się w druku pierwszy zeszyt nowego czasopisma. *Kwartalnika, poświęconego badaniu Żydów w Polsce*. Wypełniają go prace następujących autorów: prof. S. Askenazy, dr. E. Madelski, dr. M. Weisberg, H. Mościcki, R. Kempner, D. Kandel i t. d.

OD BIEGUNA DO BIEGUNA.

Nasze piśmiennictwo podróżnicze wzbogaci się niebawem pięknym i użytecznym nabytkiem: będzie nim zazywające już europejskiej sławy, tłumaczone na wszystkie języki dzieło znakomitego podróżnika szwedzkiego, *Sven Hedina*, p. t. „Od bieguna do bieguna”, które ukaże się w przekładzie polskim p. G. Konopnickiego, nakładem firmy wydawniczej M. Arcta.

Pod tym wspólnym tytułem zgromadził śmiały wędrowiec zbiór opisów podróży, które odbył sam, w różnych okresach swego pełnego przygód żywota. W pierwszym tomie, który w najbliższym czasie opuści tłocznie drukarskie, znajdują się żywo i barwnie zobrazowane wędrowki po Europie i Azji (ze Sztokholmu do Konstantynopola, z Konstantynopola do Teheranu, Kaukaz, Persya i Mezopotamia, kraj Kirgizów, z Persyi do Indyi, Turkiestan, rzeka Tarim i jezioro Lob-Noor, Tybet, Indye, z Indyi do Chin, Chiny, Japonia, Syberia, powrót przez Rosję do Europy).

Całość wydawnictwa będzie bogato i pięknie ilustrowana.

Młodzież nasza w podróżach *Sven Hedina* pozyska książkę prawdziwie zajmującą, a prztem opartą na podstawach ściśle naukowych.

KURYEREK KSIĘGARSKI.

Następujące wydawnictwa firmy nakładowej M. Arcta ukażą się niebawem na półkach księgarskich:

Brodzki Z. Historia literatury francuskiej druga połowa wieku XIX-go, podług Lanson'a i innych źródeł. (Książ. dla wszystk.).

Karejew M. Pogląd ogólny na dzieje Europy Zachodniej w wieku XIX, przetł. J. Szuster (Podstawy wykształcenia współczesnego, tom XVI).

Kołatay Hugo Socjologiczno-ekonomiczne poglądy Kołataya. Biblioteczka dzieł ekonomiczno-społecznych pod red. dr. Z. Dąszyńskiej-Golińskiej, tom IX. (Serya I: Ekonomisci polscy).

Kraszewski J. Ign. Stara Baśń, opracowała dla ludu K. Łozińska.

Minkiewicz R. Pochodzenie człowieka. (Książki dla wszystkich).

— Rozwój życia i ziemi (Książki dla wszystkich).

Moycho St. i Zienkowski Fr. Zarys chemii nieorganicznej.

W SETNĄ ROCZNICĘ URODZIN WIELKIEGO PISARZA
TANIE WYDANIE JUBILEUSZOWE

JÓZEF IGNACY KRASZEWSKI
POWIEŚCI HISTORYCZNE

Obejmujące **DZIEJE POLSKI**
29 powieści od początków do końca epoki Sasów 78 tomów

1. Tom. 1—3.	Stara baśń, powieść z IX wieku, 3 tomy.	15. Tom. 39—41.	Biały książę. Cz. Ludwika Węgierskiego, 3 t.
2. „ 4—5.	Lubonie, powieść z X wieku, 2 tomy.	16. „ 42—44.	Semko. Czasy bezkrólewia po Ludwiku, 3 t.
3. „ 6—8.	Bracia Zmartwychwstańcy. Czasy Chrobrego, 3 tomy.	17. „ 45—46.	Matka królów. Czasy Jagiełłowe, 2 tomy.
4. „ 9—10.	Masław, powieść z XI wieku, 2 tomy.	18. „ 47—48.	Strzemieńczyk. Cz. Wł. Warneńczyka, 2 t.
5. „ 11—12.	Boleszczyce. Czasy Bolesława Szczodrego, 2 tomy.	19. „ 49—52.	Jasza Orfanem zwanego żywota i spraw pamiątek. Jagiellonowie do Zygmunta, 4 t.
6. „ 13—16.	Królewscy synowie. Czasy Władysława Hermana i Krzywoustego, 4 tomy.	20. „ 53—55.	Dwie królowe. (Bona i Elżbieta), 3 tomy.
7. „ 17—18.	Historja prawdziwa o Petru Właście. Czasy Władysława II, 2 tomy.	21. „ 56—58.	Infantka. (Anna Jagiellonka), 3 tomy.
8. „ 19—22.	Stach z Konar. Czasy Kazimierza Sprawiedliwego, 4 tomy.	22. „ 59—61.	Banita. Czasy Batorego, 3 tomy.
9. „ 23—25.	Waligóra. Czasy Leszka Białego, 3 tomy.	23. „ 62—64.	Bajbuza. Czasy Zygmunta III, 3 tomy.
10. „ 26—28.	Syn Jazdona. Czasy Bolesława Wstydlwego i Leszka Czarnego, 3 tomy.	24. „ 65—67.	Na królewskim dworze. Czasy Władysława IV, 3 tomy.
11. „ 29—30.	Pogrobek. Czasy Przemysława II, 2 t.	25. „ 68—70.	Boży gniew. Czasy Jana Kazimierza, 3 t.
12. „ 31—32.	Kraków za Łoktka, powieść, 2 tomy.	26. „ 71—72.	Król Piast. (Michał Książę Wiśniowiecki), 2 tomy.
13. „ 33—34.	Jelita. Legiendar herbowa z roku 1331, 2 t.	27. „ 73—74.	Notatki Adama Polanowskiego, Dworzanina króla J. M-ci Jana III, 2 tomy.
14. „ 35—38.	Króć chłopów. Cz. Kazimierza Wielkiego, 4 t.	28. „ 75—76.	Za Sasów. Czasy Augusta II i Augusta III, 2 tomy.
		29. „ 77—78.	Saskie ostatki. (August III) 2 tomy.

Pragnąc uprzystępnąć w roku jubileuszowym nabycie tego cennego, olbrzymiego cyklu niżej podpisana Księgarnia obniża dotychczasową cenę 29 powieści zawartych w 78 tomach (z Rb. 18) na Rb. 12 kop. 50, w oprawie (z Rb. 33) na Rb. 19.

W celu zaś tem większego spopularyzowania wśród szerszego ogółu Powieści z Dziejów Ojczyzny, Księgarnia ułatwia nabycie ich, rozkładając na raty po Rb. 1 kop. 10, w opr. po Rb. 1 kop. 65.

Rb. 12⁵⁰

WIELKIE ZNIŻENIE CENY
za całość 29 powieści (78 tomów) Rb. 12,50, w opr. w pł. ang Rb. 19.

W OPRAWIE

Rb. 19

Poprzednie wydanie kosztowało Rb. 18,

w oprawie cena dawna Rb. 33.

Tomy pojedyncze

nowego wydania kosztują tylko po 20 k.;
w prenumeracie wypada za tom tylko
po 16 kop.

W poprzednim wydaniu tom kosztował
po 30 kop. (w prenumeracie po 23 kop.).

Prospekt szczegółowy

na żądanie bezpłatnie.

PRENUMERATA

Można nabywać częściowo płacąc
w 12 ratach po Rb. 1 kop. 10.
(Kor. 2. 80 hal., lub Marek 2. 70 fen.).
W oprowie 12 rat po Rb. 1 kop. 65.
(Koron 4.30; Marek 4).

Przy opłacie częściowej otrzymuje się:

Przy 1 i 2 racie	2 powieści (po 5 t.).
„ 3, 4, 5 „	2 „ („ 6 „).
„ 6 „	3 „ (6 „).
„ 7 i 9 „	2 „ (po 7 „).
„ 8 „	3 „ (7 „).
„ 10 i 11 „	2 „ (po 6 „).
„ 12 „	„ pozost. 5 „ (11 „).

Przesyłka pocztą każdej raty wynosi
od 45—70 kop. stosownie do odległości.

Nowe wydanie wyjdzie w r. 1912,
co miesiąc 2 — 3 powieści.

Z dotychczasowego wydania droższego
pozostało jeszcze kilkaset kompletów.

Wpłacający z góry Rb. 12 kop. 50,
lub za całość w oprowie Rb. 19,
otrzymują od razu komplet 29 powieści
(78 tomów) z poprzedniego wydania
droższego, dopóki wystarczą zapasy.

W OPRAWIE

Rb. 19

CENA ZNIŻONA NA ROK 1912.
Po upływie roku 1912 powróci dawniejsza cena (Rb. 18).

Rb. 12⁵⁰

Księgarnia M. ARCTA w Warszawie, Nowy-Świat 53.

Z NASZEJ HISTORJI

WYJĄTKI Z DZIEŁ
NAJLEPSZYCH HISTORYKÓW POLSKICH

Czytania historyczne. Zebrały i ułożyły

H. Witkowska i M. Kulikowska

Część I. EPOKA PIASTOWSKA w opr. rb. 1 kop. 40 oddzielnie zeszytami po 25 kop.

Zt. 1. Wiadomości wstępne. od r. 966—1128.

" 2. Ważniejsze wypadki i postacie dziejowe. od r. 1138 1370.

" 3. Ustrój państwowy i stosunki społeczne.

" 4. Ważniejsze wypadki i postacie dziejowe.

" 5. Kultura w epoce Piastowskiej.

Część II. EPOKA JAGIELLŃSKA w oprawie 2 tomy po rb. 1 kop. 40 oddzielnie zeszytami po 30 kop.

Zt. 1. Unje i inkorporacje.

" 2. Charakterystyki panujących w Polsce od 1370—1572.

" 3. Sorawy religijne, husytyzm i rformacja.

" 4. Stosunki społeczne w Polsce Jagiellońskiej.

" 5. Tworzenie się Rzeczypospolitej szlacheckiej i walka o jej naprawę.

" 6. Sprawy zagraniczne, wojny, zjady, stosunki z sąsiedźmi państwami i t. p.

" 7. Wielkie księstwo litewskie.

" 8. Kultura za Jagiellonów.

Część III. EPOKA KRÓLÓW OBIERALNYCH.

Zt. 1. Charakterystyki panujących w Polsce od 1573—1795.

kop. 30.

Z DZIEJÓW NARODU

WYPISY I STRESZCZENIA

ze źródeł i opracowań historycznych

zestawiła i opracowała

HELENA ORSZA

Tom I. OKRES PIASTOWSKI.

Wstęp. Co to jest Historia. Badanie przeszłości. Obraz geograficzny ziem polskich.

Z zaranian dziejów. Ślady zamierzczej kultury. Podania. Ustrój rodowy. Plemiona polskie. Zawiązki państwa.

Z czasów wszechwładzy książęcej (wiek X—XII). Wystąpienie Polski na widownię dziejową. Przyjęcie chrześcijaństwa. Stosunki polityczne. Układ społeczny i państwowy. Zachwianie prawa Książęcego.

Z czasów wytwarzania się stanów (wiek XIII—XIV). Walka Kościoła z Państwem. Szlachta. Wieśniacy. Mieszczanstwo. Organizacja Państwa.

Z biegu wydarzeń politycznych. Konfederacje. Prawo. Zabytki kultury. Sztuka polska. Literatura. Szkolnictwo.

Rb. 1 kop. 80, w oprawie rb. 2 kop. 20 i rb. 2 kop. 40.

Z NASZEJ PRZESZŁOŚCI

WYJĄTKI

Z NAJCELNIEJSZYCH PRAC
I OPOWIADAŃ HISTORYCZNYCH

zebrała i ułożyła dla młodzieży

K. Chołoniewska

W ozdobnej oprawie w płótno angielskie rb. 1 kop. 50.

ATLAS DO DZIEJÓW POLSKI

14 map historycznych kolorowych

podług najlepszych źródeł zestawili

El. Niewiadomski

Wyd. II, przejrane i poprawione

Rb. 1.20; w ozdobnej oprawie rb. 1.80.

20 LAT BOHATERSTWA i zawiedzionych nadziei

1795—1815

napisał Józef Boreyko
w ozdobnej oprawie 60 kop.

KRÓLESTWO POLSKIE (1815—1830)

RYS HISTORYCZNY
skreślił M. Offmański
Cena 60 kop.

Dzieje Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (1800—1832)

z Dzieła Aleksandra Kraushara
skreślił M. Offmański, 60 kop.

P O L S K A

w ROKU 1793

PAMIĘTNIK HISTORYCZNY

według podróży Fryderyka Szulca.

Malowniczy i zajmujący opis ówczesnego stanu Rzeczypospolitej pod względem kulturalnym i geograficznym.

Rb. 1 kop. 20.

ZIEMIE POLSKIE

OPISY GEOGRAFICZNO-HISTORYCZNE

opracował

Zygmunt Gloger

z 68 autentycznymi rycinami, w ozdobnej oprawie rb. 2.

DZIEJE POLSKI

napisał J. Dąbrowski

Z tablicami chronologicznymi
i 12 mapami historycznymi

Stron 470, rb. 1.80

w oprawie rb. 2.20 i 2.40

DZIEJE POLSKI i NARODU POLSKIEGO

W krótkim zarysie dla młodzieży,

napisał Wł. Grzymałowski.

Wyd. IV, uzupełnione i poprawione podług wskazówek prof. Smoleńskiego

Z 42 portretami królów i 10 mapami, w opr. k. 75, w płót.ang. k. 90

DZIEJE POLSKI i narodu polskiego

napisał prof. L. Tatomir.

Wydanie nowe, przejrane, poprawione i do ostatnich czasów doprowadzone

przez dr. E. Łunińskiego

Rb. 1 kop. 60, w opr. rb. 2.

Opowiadania z Dziejów Ojczystych

napisała dla domu i szkoły

Z. Morawska,

z 15 ryc., kop. 30; w opr. kop. 40.

DZIEJE POLSKI

chronologicznie ułożone podług najnowszych źródeł napisał

J. Zachorski,

w oprawie w płót. angiel. kop. 80.

WIELKA WOJNA SZKIC HISTORYCZNY

W pięćsetną rocznicę Zwycięstwa pod Grunwaldem (1410 1910)

napisał Ludwik Glatman
z licznymi rys., w opr. 80 kop.
w ozd. opr. w płótno ang rb. 1.

RZECZPOSPOLITA BABIŃSKA

SZKIC HISTORYCZNY

napisał K. Bartoszewicz,

25 kop.

HISTORIA ZAKONÓW W POLSCE

napisała N. Gąsiorowska,

30 kop.

TRZY KRÓLOWE

PORTRETY

HISTORYCZNO-ESTETYCZNE

Jadwiga, Barbara, Marysieńka

napisał W. Gomulicki,

30 kop.

NASZE PRABABKI

HISTORIA KOBIETY
W POLSCE

Szkic histor. czno-obyczajowy,

napisał W. Koszutski,

5 kop.

RZĄDY PRUSKIE NA ZIEMIACH POLSKICH

(1793—1809)

SZKIC HISTORYCZNY
napisał Wł. Smoleński,

15 kop.

GRUNWALD

USTĘP Z DZIEJÓW

WOJENNYCH POLSKI

napisał T. Korzon,

z mapką teatru wojny.

12 kop.

DOLA I NIEDOLA JANA SOBIESKIEGO

Stręcił z dzieła

prof. TADEUSZA KORZONA,

M. Offmański,

25 kop.

GRUNWALD

OPIS BITWY

* Monografia historyczna,

napisał

M. Offmański,

20 kop.

PIERWIASTKI CHARAKTERU NARODOWEGO

Szkic z psychologii i kultury

przewodnej Słowian centralnych,

napisał J. Ochorowicz,

40 kop.

JADWIGA I JAGIEŁŁO

NAPISAŁ K. SZAJNOCHA,

stręcił i wstępem zaopatrzył

E. Łuniński,

III części po 20 kop.

WOJNA O CZEŚĆ KOBIETY

CZASY

KAZIMIERZA WIELKIEGO

Ze „Szkiców Historycznych”

napisał K. Szajnocha,

10 kop.

POCZĄTKI WALKI SŁOWIAŃSKO-NIEMIECKIEJ NAD BAŁTYKIEM

W świetle najnowszej historjografji niemieckiej,

napisał J. K. Kochanowski,

20 kop.

KRÓL KAZIMIERZ WIELKI

ZARYS HISTORYCZNY

napisał L. Tatomir,

Wydanie III, 25 kop.

MIKOŁAJ WIERZYNEK

ZARYS HISTORYCZNY

napisał L. Tatomir,

Wydanie III, 10 kop.

BIBLIOTEKAZKA NARODOWA

2. Mickiewicz A. Grażyna. — 6	23. Syrokomla Wł. Kęs chleba. — 7	39. Słowacki J. Poezje liryczne. — 8
3. — Konrad Wallenrod. — 10	24. Lenartowicz T. Larenka. Cz. I. — 5	40. — — — Cz. II. — 8
4. — Farys, Sonety Krymskie, Almotenabbi, Szanfary. — 5	25. — — — Cz. II. — 5	41. — — — Cz. III. — 10
5. Słowacki J. Anelli. — 10	26. Mickiewicz A. Bajki i Powiastki. — 5	42. — — — Genezis z Ducha. — 10
7. Konopnicka M. Ziemia polskie. — 20	27. Słowacki J. W Szwajcarii. Ero-tyki. — 10	43. — — — Zawisza Czarny. — 25
8. Malczewski A. Marja, powieść. — 12	28. Mickiewicz A. Ballady i Romanse. — 12	44. — — — Wybór listów. Cz. I. — 25
9. Brodziński K. Wiesław. Sielanka. — 5	29. Kochanowski J. K. Treny (w druku). — —	45. — — — — — Cz. II. — —
10. Goszczyński S. Sobótka. — 5	30. Krasicki I. Satyry. — 12	46. Skarga Piotr Ks. Kazania sejmowe także Wzywianie do pokuty Obywatelów Korony Polskiej. Wyd. II. — 50
11. Krasicki I. Bajki i przypowieści. — 10	31. Krasicki Z. Irydjon (w druku). — —	47. Krasicki Z. Nieboska Komedja. — —
12. Pol W. Mohort. Rapsod rycerski. — 15	32. — — — Poezje liryczne. Cz. I. — 10	48. Mickiewicz A. Wybór utworów lirycznych. Cz. I. — —
13. Słowacki J. Ojciec zadżumionych. — 8	33. Korzon T. Grunwald. Ustęp z dziejów wojennych Polski. — 12	49. — — — Wybór utworów lirycznych. Cz. II. — —
14. Syrokomla Wł. Janko cmentarnik. — 7	34. Glatman L. Wielka wojna. Szkic historyczny w pięćsetną rocznicę zwycięstwa pod Grunwaldem (1410–1910). — 60	50. — — — — — Cz. III. — —
15. — — — Jan Dęboróg. — 10	35. Słowacki J. Poezje religijne. — 8	51. — — — — — Cz. IV. — —
16. Zieliński G. Kirgiz. — 8	36. Krasicki Z. Poezje liryczne. — 10	52. — — — — — Giaur, przekład z Byrona. — —
17. Pol Wł. Pieśń o ziemi naszej. — 5	37. — — — — — Cz. II. — 10	
18. Niemcewicz J. U. Spiewy historyczne. — 15	38. — — — — — Cz. III. — 10	
19. Krasicki Z. Przedświt. — 5		
21. — — — Psalm miłości. — 7		
22. Syrokomla Wł. Ulas. — 10		

WYBÓR NAJCELNIEJSZYCH UTWORÓW

Ze wstępem i z uwagami objaśniającymi trudniejsze wyrazy i zwroty, (opracowane przez H. Gallego, J. Michalskiego, A. Strzeleckiego i A. Langego.

431. Fredro Al. Śluby panieńskie, czyli magnetyzm serca. Komedja w 5 aktach, wierszem. — 20	446. Morsztyn J. A. Poezje. Wybór. — 30
389. — — — Zemsta. Komedja w 4 aktach. — 20	394. Niemcewicz J. U. Powrót posła. Komedja. — 12
390. Goszczyński. Król zamczyska. Powieść. — 20	451. Słowacki J. Fantazy czyli Nowa Dajaniara. (Niepoprawni). Dramat. — 30
459. — — — Zamek Kaniowski. Powieść. — 15	535. — — — Genezis z ducha. — 10
108. Humor staropolski w poezji XVI i XVII w. wybrał A. R. — 15	464. — — — Horsztyński. Dramat w 5 aktach. — 25
531. Krasicki I. Satyry, z przedmową i objaśnieniami G. Korbuta. — 12	395. — — — Książę Niezłomny. Tragedja w 3 częściach z Calderona de la Barca. — 15
388. Krasicki Z. Przedświt. — 10	437. — — — Poezje. Z objaśnieniami i wstępem P. Chmielewskiego. Cz. I. Szanfary. Hugo. Mnich. Arab. — 10
512. — — — Poezje liryczne. Cz. I. — 10	438. — — — Poezje. Cz. II. Jan Bielecki. — 5
516. — — — — — Cz. II. — 10	439. — — — — — Cz. III. Żmija. — 10
526. — — — — — Cz. III. — 10	443. — — — — — Cz. IV. Lambro. — 10
525. — — — — — Noc letnia. — 15	536. — — — Wybór listów. Cz. I. — 30
507. Lermontow M. Demon. Przełożył M. M. Bożawola-Poznański. — 15	475. — — — Złota czaszka. Jan Kazimierz. Fragmenty dramatyczne. — 15
511. Malczewski A. Marja. Powieść ukraińska. — 12	393. Zapłocki Fr. Fireyk w zalotach. Komedja. — 15
532. Mickiewicz A. Ballady i romanse. — 15	

ŻYCIORYSY I SZKICE LITERACKIE

35. Al-Ar. Fryderyk Chopin; jego życie i dzieła. — 10	545. Gomulicki W. Złotousty. O Piotrze Skardze jako człowieku, kapłanie, mówcy i patryjocie. Szkic popularny. — 20
52. — — — Stanisław Moniuszko; jego życie i dzieła. — 10	434. Grabowski T. Dr. Juljusz Słowacki, jego życie i charakter na tle współczesnej epoki. Cz. I. Młodość 1809–1836. — 30
62. Brzozowski St. Hipolit Taine jako estetyk i krytyk. — 15	435. — — — Cz. II. Lata dojrzalsze 1837–1842. — 30
61. — — — Hipolit Taine i jego poglądy na filozofję, psychologję i historję. — 20	477. — — — Cz. III. Lata ostatnie 1843–1849. — 30
99. — — — Józefa Kremera poglądy na sztukę i jej historję. — 15	77. Hössick F. Julian Klaczko. Sylwetka literacka. — 10
58. — — — Józef Kremer jako pisarz, filozof, i estetyk, szkic krytyczny. — 15	4. Łagowski Fl. Ignacy Krasicki i jego dzieła, z wyjątkami, (w stuletnią rocznicę). — 15
169. — — — Jan Śniadecki, życie i dzieła. — 25	34. — — — Jan Kochanowski i jego dzieła, z wyjątkami. — 15
33. — — — Jędrzej Śniadecki, jego życie i dzieła. — 20	45. — — — Kazimierz Brodziński, życie i dzieła z wyjątkami. — 10
118. — — — Stanisław Wyspiański, jako poeta. Szkic krytyczny. — 20	23. — — — O komedjach Aleksandra Fredry (ojca), z wyjątkami. — 20
2. — — — Bujno M. John Ruskin i jego poglądy. Wyd. II. — 10	515. Nawroczyński B. Mikołaj Kopernik. Szkic. — 15
82. — — — Narceza Żmichowska (Gabryela), jej życie i dzieła. — 20	117. Niłowski J. Eliza Orzeszkowa i jej dzieła. — 15
277. Chlebowski B. Mikołaj Rej, jako pisarz. — 30	246. — — — Józef Ignacy Kraszewski i jego dzieła. — 15
111. Galle H. Adam Asnyk. Szkice literackie z wyjątkami z poezji Asnyka. — 10	171. Offmański M. Przyczynek do życiorysu Adama Asnyka. — 15
67. Aleksander Świętochowski, jako beletrysta. — 10	537. Opieński H. Chopin jako twórca. Objaśnienie jego utworów. — 25
270. — — — Epopeja Napoleońska w «Popiołach» Stefana Żeromskiego. Szkic literacki. — 15	282. Przewoński E. Maurycy Mochnacki jako krytyk literatury. — 15
90. — — — Józef Korzeniowski, jego życie i pisma. Charakterystyka literacka. — 20	153. Pseudonimy i kryptonimy pisarzy polskich. Zebrała I. Z. Słowniczek pseudonimów z podaniem pisarzy polskich — oraz drugi autorów z podaniem pseudonimów, jakich używają. — 25
148. — — — O poematach Marji Konopnickiej: Prometeusz i Syzyf. Pan Balcer w Brazylii. — 20	214. Wrzesień A. Lord Byron, jego żywot i dzieła. — 15
529. Gawalewicz M. Poeta promienisty (Tomasz Zan), z przedmową Al. Kraushara. — 25	